

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

7. SINIF

SOSYAL BİLGİLER

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığı'na aittir.
Bu öğretim materyalinin metni, soruları ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir suretle alınıp yayımlanamaz.

İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

4. YERLEŞME VE SEYAHAT ÖZGÜRLÜĞÜM VAR

Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğüm Var		
Ders	Sosyal Bilgiler	 Süre 40 dk.
Sınıf	7	
Öğrenme Alanı	İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER	
Konu	Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğüm Var	
Kazanımlar	SB.7.3.4. Temel haklardan yerleşme ve seyahat özgürlüğünün kısıtlanması halinde ortaya çıkacak olumsuz durumlara örnekler gösterir.	

YÖNERGE

1. Konuları Eba Tv üzerinden öğrencilere izletebilirsiniz.
2. Ek-1'de öğrencilerden temel haklarımızdan olan yerleşme ve seyahat özgürlüğü ile ilgili afiş hazırlama çalışması yaptırılır.
3. Ek-2'de verilen konu testi öğrencilere çözdürülür.
4. Ek-3'te verilen yönergeleri dersi pekiştirmek amacıyla öğrencilerden gelecek derse kadar uygulamaları istenir.

KONU ÖZETİ

Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğüm Var:

İnsanların buldukları yerlerde yaşamak gibi bir zorunlulukları yoktur. İnsanlar kendi isteklerine göre bir yerleşim yerinde yaşayabilirler veya buralara seyahat edebilirler. Bu haklarını kullanmalarına Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü denilir. Bu özgürlüğümüz ulusal (Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Madde 23) ve uluslararası (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi Madde13) koruma altına alınmıştır. Diğer özgürlüklerimizde olduğu gibi bu özgürlüklerimiz de sınırsız değildir. Suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşme, kamu malını korumak gibi gerekçelerle kanunlara uygun olarak yerleşme hürriyeti sınırlandırılabilir. Sağlık hizmetlerinden yararlanmak, suç işlenmesini önlemek, kamu veya tüzel kişilerin haklarını koruma vb. nedenlerle hukuk kuralları çerçevesinde seyahat hürriyeti engellenebilir.

AFİŞ HAZIRLAMA**TEMEL HAKLARIMI KULLANIYORUM**

Yönerge: Öğrencilerden temel haklarımızdan olan yerleşme ve seyahat özgürlüğü ile ilgili afiş hazırlaması istenir.

Öğrencilere Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 15- 20 Eylül tarihleri arasında yerleşme ve seyahat özgürlüğü ile ilgili resim, şiir ve kompozisyon yarışması yapılacağını belirtiniz. (Bu olayın hayali bir olay olduğunu belirtiniz.) Bu yarışmalarla ilgili afiş hazırlamalarını isteyiniz.

- Afiş hazırlamadan önce öğrencilere ders kitabından yerleşme ve seyahat özgürlüğünün ne olduğunu okumalarını isteyiniz.
- Yerleşme ve seyahat özgürlüğünün kullanılmasının bireye ve topluma faydaları veya kullanılmadığı durumunda karşılaşılabilecek sorunlarla ilgili belge, görsel, gazete haberi, bilgisayar sunusu vb. araç gereçlerin derste hazır bulunmasını sağlayınız.
- Ders sırasında yerleşme ve seyahat özgürlüğü hakkında bilgi veriniz.
- Öğrencilere aşağıdaki yerleşme ve seyahat özgürlüğü ile ilgili görselleri gösteriniz.

Konu Testi

1) Yandaki görselde verilen insanların yerleşme hakkı mahkeme kararı ile engellenmiştir.

Verilen örnekte yerleşme hakkının engellenmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi sağlamak
- B) Kamu mallarını korumak
- C) Suç islenmesini önlemek
- D) İnsan sağlığını korumak

2) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Madde 23: Kamu mallarını korumak amacıyla yerleşme hürriyeti sınırlandırılabilir. Bazı bölgelere seyahat edilebilir fakat yerleşilemez.

Aşağıdaki örneklerden hangisi bu maddeye uygun hareket edildiğinin göstergesidir?

- A) Şehirde yeni yerleşime açılacak alanlarda eğitim sağlık alanlarının bırakılması
- B) Milli parklar içerisine insanların ev yapmasının engellenmesi
- C) Tarım alanlarının yer aldığı yerlere yerleşim yeri yapılmasına müsaade edilmemesi
- D) Tutuklama kararı olan bireye yurt dışına çıkış izni verilmemesi

3) Yerleşme ve seyahat özgürlüğünün sınırlandırıldığı bazı durumlar:

- Tarihi kültürel dokuya zarar
- Salgın hastalıklar
- Doğal afet

Verilen örneklerle yukarıdaki açıklamalar eşleştirildiğinde örneklerden hangisi boşta kalır?

- A) Karadeniz kıyı kesiminde heyelan olunca orada evi olan vatandaşların evlerine gitmesi yasaklanmıştır.
- B) Kuş gribi nedeniyle gribin görüldüğü bölgelere giriş çıkış yasaklanmıştır.
- C) Fabrika sahibinin vergi borçlarını ödemediği için yurt dışına çıkışı engellenmiştir.
- D) Antalya Kaleiçi'nde Selçuklulardan kalma binada lokanta için değişiklik yapmak isteyen girişimci engellenmiştir.

4) İzmir'de, tasarladığı halılarla 11 ülkeye ihracat yapan genç kadın girişimci, Türkiye ile vize problemi yaşanan ABD'ye kendisi giremedi ama halıları girdirmeyi başardı. Müşterisiyle görüşmek için ABD'ye gitmeyi planlarken vize krizinin gündeme geldiğini belirten girişimci, "Müşteri ile görüşmeye gidecektim ki vize krizi yaşandı ve ABD'ye gidemedim. Ancak müşterim halıyı almaya niyetli olduğu için İstanbul'a geldi ve görüşme yaptık. Halıların dokuması bittiği zaman inşallah ABD'ye yollayacağız."

Gazete haberine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Kadın girişimci hukuki olmayan yöntemlerle ülkeyi terk etmiştir.
- B) ABD Türkiye ilişkileri siyasi açıdan her zaman iyi olmuştur.
- C) Ticari faaliyetler vatandaşların en önemli iletişim aracıdır.
- D) Ülkeler farklı ülkelerin vatandaşlarının ülkelerine girmesini engelleyebilmektedir.

Ders pekiştirme:

- 1) Gazete, dergi, genel ağ vb. iletişim araçlarından yerleşme ve seyahat özgürlüğünün kısıtlandığı üç haber bulunuz. Bu haberlerde geçen seyahat özgürlüğünün sınırlanma sebeplerini yazınız.

Ölçme Değerlendirme Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Beceri Temelli soruları çözebilirsiniz:

http://odsgm.meb.gov.tr/kurslar/pdf/beceri/testler/1920/sos/7_sos_3.pdf

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

1. KİL TABLETLERDEN AKILLI TABLETLERE
2. BİLİMİN ÖNCÜLERİ

Kil Tabletlerden Akıllı Tabletlere, Bilimin Öncüleri		
Ders	Sosyal Bilgiler	 Süre 40 + 40 dk.
Sınıf	7	
Öğrenme Alanı	BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	
Konu	1. Kil Tabletlerden Akıllı Tabletlere 2. Bilimin Öncüleri	
Kazanımlar	SB.7.4.1. Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceler. Yazının icadından günümüze kadar farklı depolama, yaygınlaştırma ve aktarma teknikleri üzerinde kısaca durulur. SB.7.4.2. Türk-İslam medeniyetinde yetişen bilginlerin bilimsel gelişme sürecine katkılarını tartışır. Türk-İslam medeniyetinin bilimsel alanda ulaştığı seviyeye vurgu yapılır. el-Harezmi, Fârâbî, İbn-i Sînâ, el-Cezerî, İbn-i Haldûn, Ali Kuşçu, el-Hâzinî, Piri Reis ve Kâtip Çelebi gibi bilim insanlarına ve bunların çalışmalarına değinilir.	

YÖNERGE

1. Konuları Eba Tv üzerinden öğrencilere izletebilirsiniz.
2. Ek-1'de çalışma kağıdında öğrencilerden bugünden geçmişe bilgiyi depolama yolları ile ilgili bir görsel ve açıklama şablonu hazırlama çalışması istenir.
3. Ek-2'de öğrencilerden Türk İslam Bilim İnsanları ile ilgili bilgilerin tamamlanmalarını ve ilgili soruları cevaplamalarını isteyiniz.
4. Ek-3'te verilen konu testi öğrencilere çözdürülür.
5. Ek-4'te verilen yönergeleri dersi pekiştirmek amacıyla öğrencilerden gelecek derse kadar uygulamaları istenir.

KONU ÖZETİ

Kil Tabletlerden Akıllı Tabletlere: İnsanlar yaşamları boyunca sürekli bir şeyler öğrenmişlerdir. Bu öğrendiklerini de depolamak, saklamak ve gelecek nesillere aktarmak istemişlerdir. Bu aktarma işlemi dönemin şartlarına göre gelişmiştir. İnsanların öğrendiklerini en iyi şekilde depolamaya başlamaları M.Ö. 3200 yılında yazının icadı ile başlar. Daha sonra hiyeroglif yazı, Fenike alfabesi, Latin alfabesi gibi yazı karakterleri kullanılarak günümüze kadar gelmiştir. Yazılan ürünlerin gelecek nesillere aktarılmasında yazı kadar yazının neye ve nasıl yazıldığı da önemlidir. İnsanlar yazı ile ürettikleri bilgileri kil tablet, papirüs, parşömen kağıt, kâğıt, matbaa, bilgisayar vb. aletlerle depolamış ve gelecek nesillere aktarmıştır.

Bilimin Öncüleri: Bilimsel çalışmalar tek bir insanın veya tek bir toplumun katkıları ile gelişmemektedir. Bilimsel bilgi birikiminin gelişmesi için değişik toplumlar katkı sağlamışlardır. Bu topluluklardan bazıları Mezopotamya, Anadolu, Çin ,Hindistan ve Mısır'dır. Bilimsel gelişmelere Türk İslam Bilim İnsanlarının katkıları da çok fazladır. Türk İslam Bilim İnsanları kendilerinden önceki bilim insanlarının buluşlarına önemli katkılar sağlamışlardır. Ayrıca buldukları yeni buluşlar sayesinde dünya bilim mirasının gelişmesine çok önemli katkıları olmuştur.

Bazı Türk İslam Bilim İnsanları: el-Harezmi, Fârâbî, İbn-i Sînâ, el-Cezerî, İbn-i Haldûn, Ali Kuşçu, el-Hâzinî, Piri Reis, Kâtip Çelebi'dir. Bu bilim insanlarının yaptıkları çalışmalar insanlığın gelişmesine çok önemli katkılar sağlamıştır.

Çalışma Kâğıdı

BUGÜNDE GEÇMİŞE

BİLGİMİZİ NASIL BİRİKTİRDİK

Aşağıdaki zaman çizelgesine görsel ve açıklama ekleyerek bilgiyi depolama araçlarını günümüzden geçmişe doğru kronolojik olarak sıralayınız.

Günümüz

1. Taşınabilir Harici Harddisk

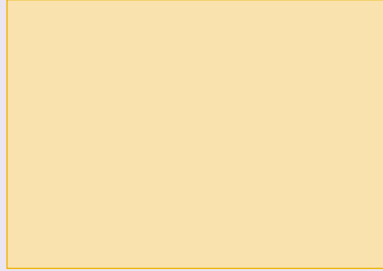
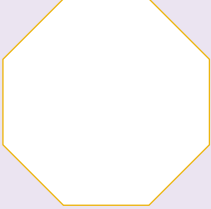
1 TB taşınabilir harici hard diske yaklaşık olarak altı yüz bin sayfa metin yazılabilmektedir. Bu metinler çok az zarar görerek uzun süre korunabilmektedir. Bir başka depolama aracına da yaklaşık 10 dk. gibi bir sürede aktarılabilir.

2. Bilgisayar Disketi

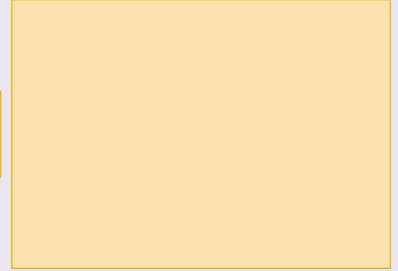
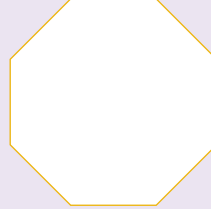

Bir disket yaklaşık 750 sayfalık bilgi saklama kapasitesine sahiptir. Buraya kaydettiğimiz bilgiler ısıktan, nemden etkilenebilmektedir. Bir başka depolama aracına aktarımı 25-30 dk. sürmektedir.

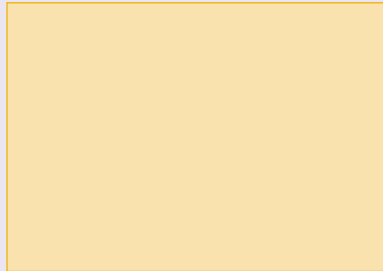
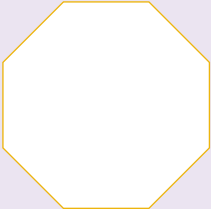
3.

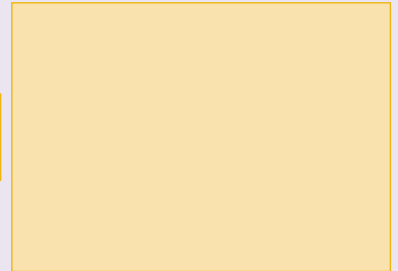
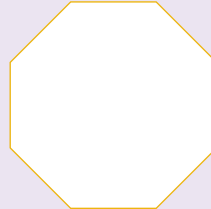
4.

5.

6.

KARŞILAŞTIRMA**TÜRK İSLAM BİLİM İNSANLARI:**

Ders kitaplarından yararlanarak aşağıdaki Türk İslam Bilim İnsanları hakkında verilen bilgileri tamamlayınız. Metin altında verilen soruları cevaplayınız.

İbn-i Sînâ

Doğum yeri ve yılı:.....

Ölüm yeri ve yılı:.....

Yaptığı çalışmalar:.....

İbn-i Sînâ'nın hayatında size ilginç gelen bilgiler:.....

Piri Reis

Doğum yeri ve yılı:.....

Ölüm yeri ve yılı:.....

Yaptığı çalışmalar:.....

Piri Reis'in hayatında size ilginç gelen bilgiler:.....

1) İki bilim insanının ortak yönleri nelerdir? Yazınız.

.....

.....

.....

2) Sizler de bilimsel çalışma yapsaydınız hangi alanda olurdu? Çalışmayı yapabilmek için ne tür hazırlıklar yapardınız? Bu çalışmanızın insanlığa ne tür katkılar sağlamasını isterdiniz?

.....

.....

.....

Konu testi:

- 1) Sümer inançlarına göre tanrıları; yazı, kütüphane ve arşivlerin korunması görevini rahiplere vermişti. Rahipler tapınağa giren ve tapınaktan çıkan mal envanterinin tutulması ile ilgili makbuz ve belgeleri kil tabletlere resmederdi. Örneğin kil tabletlere kazınmış işaretler; hayvan başları, insan şekilleri ve çeşitli eşyaları tasvir etmekteydi.

Verilen bilgiye göre yazının icadında aşağıdaki alanlardan hangisi etkili olmuştur?

- A) Askeri İhtiyaç B) Ekonomik Hayat
C) Sosyal Hayat D) Diplomatik ilişkiler

- 2) Kurulduğu dönemde İskenderiye Kütüphanesi ile kıyaslanabilecek kadar büyük olan Bergama Kütüphanesinde 200 bin rulodan fazla kitap bulunuyordu. Bu iki kütüphane arasında kitap toplama konusunda yaşanan rekabetin kitap fiyatlarını arttırdığı, bunun sonucunda sahte kitapların ortaya çıktığı söylenmektedir. Ancak bu rekabetin olumlu bir sonucu da parşömen kâğıdının ortaya çıkmış olmasıdır. Daha sonra bu rekabetin sona erdiği ve yakılan İskenderiye Kütüphanesine destek için çok sayıda kitabın Bergama'dan İskenderiye'ye gönderildiği anlaşılmaktadır. Bergama Kütüphanesinde görevli olanlar aynı zamanda bilimsel çalışmalar da yapıyorlardı.

Bu parçaya verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu'daki Bilim Yuvası B) Dünden Bugüne Kütüphane
C) Tarihteki İlk Kütüphane D) Günümüzde Kütüphane

- 3) Harezmi'nin Özellikleri:

- Cebir biliminin gelişmesini sağlamıştır.
- Harezmi Hint sayı sisteminden faydalanarak ilk kez "0" (sıfır) rakamından bahsetmiştir. İki bilinmeyenli denklemlere çözüm yolunu bulmuş ve bilinmeyen işareti "x" simgesini matematik bilimine kazandırmıştır.
- Hazırladığı kitabında Güneş'in, Ay'ın ve o devirde bilinen beş gezegenin hareketleri ile ilgili bilgiler vermiştir.
- Yetmiş bilim adamı ile birlikte dünya haritası çizmiştir.

Verilen bilgilere göre Harezmi aşağıdaki bilim dallarından hangisi ile ilgilenmemiştir?

- A) Tarih B) Coğrafya C) Astronomi D) Matematik

- 4) Babası, ünlü bilim ve devlet adamı olan Uluğ Bey'in kuşçusu olduğu için "Kuşçu" lakabıyla meşhur olmuştur. Küçük yaştan itibaren matematik ve astronomiye ilgi duyan Ali Kuşçu, Uluğ Bey'in rasathanesinde çalışmıştır. Fatih'in davetiyle İstanbul'a gelmiştir. Ayasofya Medresesi'ne baş müderris yapılmıştır. Fatih Külliyesi'nde bir güneş saati yapmıştır. İstanbul'un paralel ve meridyen derecesini belirlemiştir. Gök cisimlerinin Dünya'ya uzaklığını hesaplamıştır. Ay'ın haritasını çıkarmıştır.

Ali Kuşçu ile ilgili verilen bilgidен hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dönemin devlet yöneticileri bilim insanlarına önem vermiştir.
B) İnsanların unvanları yapılan mesleklere göre verilebilmektedir.
C) Ali Kuşçu Coğrafya bilimi ile ilgilenmiştir.
D) Osmanlı Yükselme Dönemi'nde bilim insanları siyasetle uğraşmaktadır.

Ders pekiştirme:

- 1) “Bilgimizi Nasıl Biriktirdik” etkinliğinde kullanmadığınız dört tane bilgi yayma ve depolama aracı belirleyerek bu araçlarla ilgili ayrıntılı araştırma yapınız.
- 2) “Türk İslam Bilim İnsanları” etkinliğindeki soruları ders kitabınızdaki üç bilim insanı için de yapınız. Ayrıca Türk İslam Bilim İnsanlarından hayatını merak ettiklerimizle ilgili değişik kaynaklardan araştırma yapınız.

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

3. HER YENİLİK GELECEĞİMİZE BİR KATKIDIR
4. ÖZGÜR DÜŞÜNCENİN BİLİME KATKISI

Her Yenilik Geleceğimize Bir Katkıdır, Özgür Düşüncenin Bilime Katkısı		
Ders	Sosyal Bilgiler	 Süre 40 + 40 dk.
Sınıf	7	
Öğrenme Alanı	BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	
Konu	3. Her Yenilik Geleceğimize Bir Katkıdır 4. Özgür Düşüncenin Bilime Katkısı	
Kazanımlar	SB.7.4.3. XV-XX. yüzyıllar arasında Avrupa’da yaşanan gelişmelerin günümüz bilimsel birikiminin oluşmasına etkisini analiz eder. Matbaanın icadı, Dünya’nın yuvarlak olduğunun bilimsel olarak ispat edilmesi, kütle çekim kanununun keşfedilmesi, buhar makinesinin icadı vb. gelişmeler ile bunların etkileri ele alınır. SB.7.4.4. Özgür düşüncenin bilimsel gelişmelere katkısını değerlendirir.	

YÖNERGE

1. Konuları Eba Tv üzerinden öğrencilere izletebilirsiniz.
2. Ek-1’de öğrencilere Kültür ve Miras öğrenme alanında öğrendikleri bilimsel gelişmelerle ilgili etkinlik yaptırılır.
3. Ek-2’de verilen konu testi öğrencilere çözdürülür.
4. Ek-3’te verilen yönergeleri dersi pekiştirmek amacıyla öğrencilerden gelecek derse kadar uygulamaları istenir.

KONU ÖZETİ

Her Yenilik Geleceğimize Bir Katkıdır: Günümüzde kullandığımız pek çok alet ve bilimsel gelişmeler günümüzden yüzlerce yıl önce ortaya çıkmıştır. Bu aletler ve bilimsel gelişmeler zaman içerisinde gelişerek günümüzdeki halini almıştır. Günümüzde kullandığımız matbaa, pek çok makine bu aletlere örnektir. Bunun yanında dünyanın yuvarlak olması, kütle çekim kanununun bulunması gibi bilimsel gelişmeler günümüz bilimsel gelişmesine önemli katkılar sağlamıştır.

Örneğin; matbaanın icadı ilk kez Çinliler tarafından yapılmıştır. Çinlilerin bulduğu matbaa ağaç harflerden yapıldığı için belli bir süre kullanıldıktan sonra bozuluyor ve işlevini yerine getiremiyordu. Avrupalıların kâğıdı öğrenmesi kitapların çoğaltılması ile ilgili düşüncelerin artmasına sebep oldu. Alman Johann Gutenberg Çinliler tarafından icat edilen matbaanın harflerini tahta yerine madeni parçalar üzerine kazıdı. Böylece daha uzun süreli kullanım sağladı ve modern anlamda matbaa kurulmuş oldu. Bu matbaa Sanayi İnkılabı sonrasında buharın makinalarda kullanılması ile seri üretim sürecini hızlandırdı. Günümüzde artık saatte binlerce kitap basabilen matbaa teknolojisi gelişmektedir.

Özgür Düşüncenin Bilime Katkısı:

İnsanlar yeni bir şeyler üretebilmek için düşünmeleri ve bu düşündükleri ile ilgili o alanda çalışmalarda uygulama yapmalıdır. Bu da ancak özgür bir düşünce ortamı ile gerçekleşir. Günümüzde bu özgür düşünce ortamı gerçekleşmektedir. Bu düşünce özgürlüğünün gelişmesi birdenbire gerçekleşmemiştir.

Tarihte ilk düşünce özgürlüğünün görüldüğü dönemlerden biri Ege kıyılarındaki İyonlardır (M.Ö. 1200). Bu medeniyet ekonomik kazançlarını bilimsel çalışmalara aktarmıştır. Bu da matematik, felsefe, tıp gibi alanlarda gelişme sağlamıştır.

Orta Çağ'a gelindiğinde Avrupa'da Skolastik düşünce hâkim olmaya başlamıştır. Bu düşüncede soyluların ve din adamlarının söylediklerinin dışına hiçbir vatandaş çıkamamıştır. Bu durum da insanların özgür düşünceden uzaklaşmasına yeni şeyler üretmemesine sebep olmuştur. Orta Çağ Dönemi'nde Türk ve İslam Dünyası bilim alanında altın çağını yaşıyor, sürekli yeni bilgiler üretiyordu.

Avrupa'da Coğrafi Keşifler, Rönesans, Reform, Aydınlatma Çağı Dönemlerinde bilimsel gelişme çok hız kazanmıştır. Fransız İhtilali ile özgür düşüncenin önündeki pek çok engel kalkmıştır.

1948 yılında İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin yayınlanması ile tüm dünyada düşünce özgürlüğü güvence altına alınmıştır.

Orta Çağ Avrupası'nda düşüncelerinden dolayı cezalandırılan insanlar artık günümüzde düşünceleri ile bilimsel bilgi birikiminin gelişmesine katkıda bulunuyorlar.

LİSTELEME**BİLİMSEL BİRİKİM**

Yönerge:

Öğrencilerden Kültür ve Miras öğrenme alanında öğrendikleri “Coğrafi keşifler, Rönesans, Aydınlanma Çağı, Reform, Fransız İhtilali, Sanayi İnkılâbı, sömürgecilik” ve ders islenişi sırasında öğrendikleri kavramlar sonucunda ortaya çıkan bilimsel gelişmelerden bildiklerinden 10(on) tanesini yazmalarını isteyiniz.

Bu etkinlikte öğrencileri ikişerli gruplara ayırınız ve listeyi ikili gruplar hâlinde yapmalarını isteyiniz. Öğrencilere 5 dakika süre tanıyınız. Sürenin sonunda öğrencilerin cevaplarından tahtada bir liste oluşturunuz. Öğrencilerin söyledikleri isim ve kavramların hikâyelerini, günümüzde kullanılan anlamlarını da biliyorlarsa söylemelerini isteyiniz. Etkinlik öncesinde siz de bir liste oluşturunuz ve etkinlik sırasında öğrencilerin eksikliklerini tamamlayınız.

Etkinlik ile Avrupa’daki bilimsel gelişmelerin günümüz bilimsel çalışmalarının gelişimi için önemli olduğu üzerinde durunuz. Bilimsel çalışmaların gelişimi için özgür düşüncenin korunması ve geliştirilmesi gerektiği üzerinde durunuz.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Konu testi:

- 1) 1894'te Guglielmo Marconi (Gulyelmo Markoni) radyo dalgalarıyla deneyler yaparak radyonun geliştirilmesine öncülük etti. 1921'de radyo programları yayımlayan radyo istasyonları kurulmaya başlandı.

Gulyelmo Markoni'nin bu çalışması aşağıda verilen günümüzde kullanılan araç gereçlerden hangisinin kullanım alanının gelişmesine doğrudan katkı sağlamıştır?

- A) Mobilya Sanayi
B) Planör
C) Genel Ağ
D) Otomobil

- 2) 1867'de Polonya'da doğdu. Üniversite eğitime para bulamayan Marie önce çalışarak kız kardeşinin Paris'te tıp okumasını sağladı. Kız kardeşi mezun olduktan sonra Paris'e onun yanına giderek üniversite eğitimini tamamladı. Polonya'daki Krakow Üniversitesinde doktora yapmak istedi ama kadın olduğu için reddedildi. Fakat o yılmayarak çalışmalarına devam etti. Radyoloji bilimini kurarak iki kez Nobel Bilim Ödülü'nü alma başarısını gösterdi. Bu ödülü kazanan ilk ve tek kadın bilim insanıdır. Madam Curie tüm zorlukları aşarak kendisini başarılarıyla bilim dünyasına kabul ettirdi. Marie Curie'nin o günlerde farkına varamadığı ve ölümüne neden olan radyasyon, not defterlerine o kadar çok yerleşmişti ki bu notlar günümüzde ancak kurşun kaplı bölmelerde saklanarak radyoaktif koruma altında incelenebilmektedir. Marie Curie" Bilim İçin Ölen Kadın" olarak anılır.

Bu bilgilere göre Marie Curie ile ilgili;

- I. Başarıları uluslararası alanda ödüllendirilmiştir.
II. Bilimsel çalışmalar için çok fazla özveride bulunmuştur.
III. Cinsiyet eşitsizliğine uğramasına rağmen çalışmalarını sürdürmüştür.

verilen yargılardan hangilerine ulaşılır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I,II ve III

- 3) Skolastik Düşünce: Orta Çağ Avrupası'nda her şeyin kilisenin kurallarına göre yapıldığı akıllı, bilimi reddeden düşünce sistemidir.

Özgür(pozitif) Düşünce: Başka insanların müdahalesi olmadan insanların istediği gibi düşünmesi hakkıdır.

Verilen tanımlara göre aşağıdaki örneklerden hangisi özgür düşünceye örnektir?

- A) Kâinatın merkezi dünyadır. Uzaydaki her şey dünyanın etrafında dolaşır.
B) Bilimsel bir çalışma yapmak için deney ve gözlem gereksizdir. Kilisenin söyledikleri yeterlidir.
C) Güneş sistemi bilim insanları tarafından incelenmelidir.
D) İncil sadece din adamları tarafından okunan ve anlaşılan bir kitaptır.

4) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası:

MADDE 25 Düşünce ve Kanaat Hürriyeti

Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

MADDE 26 İfade Hürriyeti: Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hürriyetine sahiptir.

MADDE 27 Bilim Ve Sanat Hürriyeti : Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir.

Anayasada yer alan bu maddeler Türkiye ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- A) Düşünce özgürlüğünün var olduğu
- B) Kadın erkek eşitliğinin olduğu
- C) Yerleşme hürriyetinin korunduğu
- D) Ekonomik sınırlandırmaların olmadığı

Ek-3

Ders pekiştirme:

1)Dünya'nın yuvarlak olmasının kanıtlanması, buhar makinasının icadı, Kütle Çekim Kanunu'nun ortaya çıkışı günümüz bilimsel bilgi birikimine katkısı hakkında araştırma yaparak arkadaşlarınızla paylaşınız.

2)15. 20. yy arasında Avrupa'da meydana gelen gelişmeleri araştırınız. Bu gelişmelerin günümüz bilgi birimine yaptığı katkıları yazınız.

3)Bilgisayar teknolojisinin gelişmesinde özgür düşünce ortamının engellendiğini varsayalım. Bu durum günümüz otomobil, yapay zekâ, ekmek üretim teknolojilerine nasıl yansır? Düşüncelerinizi örneklerle yazınız.

Ölçme Değerlendirme Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Beceri Temelli soruları çözebilirsiniz:

http://odsgm.meb.gov.tr/kurslar/pdf/beceri/testler/1920/sos/7_sos_4.pdf

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

1. TOPRAKTAN ÜRETİR, TOPRAĞI YÖNETİRİZ
2. ÜRETİM TEKNOLOJİSİ HAYATIMIZI ETKİLİYOR
3. VAKIF DEMEK, MEDENİYET DEMEK

Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz, Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor		
Ders	Sosyal Bilgiler	
Sınıf	7	
Öğrenme Alanı	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	
Konu	1. Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz 2. Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor 3. Vakıf Demek, Medeniyet Demek	
Kazanımlar	SB.7.5.1. Üretimde ve yönetimde toprağın önemini geçmişten ve günümüzden örneklerle açıklar. SB.7.5.2. Üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir. SB.7.5.3. Kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rollerine örnekler verir. Kızılay ve Yeşilay gibi kamu yararına çalışan yarı resmî kurumlar ile vakıf ve derneklerin çalışmalarına değinilir.	
		Süre 40 + 40 dk.

YÖNERGE

1. Konular;

<https://www.eba.gov.tr/ebatv/izle/1277c813fbad7f8cd4db68997085db8ff52fcb6a0003>
<https://www.eba.gov.tr/ebatv/izle/8218f6bb7aa9d00c14c7b8e31fef8e2b723de1e552005>
<https://www.eba.gov.tr/ebatv/izle/40337de84ba61fe964f30896a616c0b08b5e311848025>
 linki kullanılarak EBA TV üzerinden izletilebilir.

- Ek-1’de etkinlik ile günlük yaşamlarını gelecek nesillere bırakma hayali ile ilgili resim çizimi çalışması yaptırılır.
- Ek-2’de görsellerden yararlanarak karşılaştırma çalışmasını yapmalarını isteyiniz.
- Ek-3’te verilen konu testi öğrencilere çözdürülür.
- Ek-4’te verilen yönergeleri dersi pekiştirmek amacıyla öğrencilerden gelecek derse kadar uygulamaları istenir.

KONU ÖZETİ

Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz: İnsanlar ve tüm canlılar başta beslenme ve barınma olmak üzere pek çok ihtiyaçlarını topraktan karşılamıştır. İnsanlar ihtiyaçlarını karşılamak için tarım, hayvancılık, ormancılık başta olmak üzere pek çok ekonomik faaliyetini topraktan sağlamıştır. Bu sebeplerden dolayı toprak daima insanlar için önemli olmuştur. Devletler yaşadıkları dönemlerde bölge şartları ve devlet yöneticilerine bağlı olarak farklı şekillerde toprakları yönetmişlerdir.

Osmanlı Devleti'nde Toprak Yönetimi: Osmanlı'da devlete ait olan topraklara Miri Toprak denilmekteydi. Bu toprakların bir kısmı Tımar Sistemi ile yönetilmekteydi. Devlet, Tımar topraklarını devlet işleme hakkını halka vermişti. Toprağı işleyen kişiler devlete vergi vermek yerine asker (Tımarlı Sipahi) yetiştiriyordu. Bu sayede hem Osmanlı toprakları boş kalmıyor hem de ordunun asker ihtiyacı karşılanıyordu.

Türkiye Cumhuriyeti'nde Toprak Yönetimi: Vatandaşlar Cumhuriyet Dönemi'nde toprak mülkiyeti elde etmiştir. Toprakların işlenmesi için devlet, ekonomik ve siyasi olarak vatandaşlarını desteklemektedir. Bu desteklerden bazıları: Aşar Vergisinin kaldırılması, Ziraat Bankasının desteklenmesi, Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması gibi pek çok çalışma yürütülmüştür.

Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor: İnsanlar ihtiyaçlarını karşılamak meraklarını gidermek vb. nedenlerle sürekli üretim yapmaktadır. Bu üretimler dönemin şartlarına, ihtiyaçlara, teknolojiye göre yenilenmektedir. Bu gelişim ve yenilenme insanları sadece ekonomik alanda değil sosyal alanda da etkilemektedir.

Örnek: İnsanlar geçmişte gıda ihtiyaçlarını avcılık ve toplayıcılıkla sağlamakta idi. Daha sonra tarımla üretmeye başladı. Daha sonra Sanayi İnkılabı ile üretimde makinalar kullanılmaya başlandı. Şuna da baktığımız zaman tarımda Endüstri 4.0 ile tarım alanında çok farklı yöntem ve teknikler kullanılmaktadır.

Bu gelişmeler insanların sosyal hayatlarını etkilemektedir. Avcı toplayıcı insanlar çok küçük topluluklar halinde yaşamlarını sürdürmüştür. Tarımla birlikte köyler kurulmuş, köy kuralları yaşanmaya başlanmıştır. Sanayi İnkılabından sonra şehirler ve şehir kültürü oluşmuştur. Günümüzde Endüstri 4.0 ile şehirde yaşayan bir birey yediği ürünün her aşamasını izleyebilmektedir.

Ekonomik olarak değerlendirdiğimiz zaman, avcı toplayıcı insanlar değiş tokuş yapmaktadırlar. Köylerin kurulması ile ticaret hayatı başlamıştır. Sanayi İnkılabı sonrası bankacılık, üretim sektörleri vb. alanlar geliştirilmiştir. Günümüzde artık tarım ürünlerini teknolojik alışveriş yöntemleri ile almaktayız.

Vakıf Demek, Medeniyet Demek: Toplumsal yardımlaşma ve dayanışma için toplumlar değişik kurum ve kuruluşlar kurmuştur. Türk toplumunda da bu yardımlaşma ve dayanışma görevi tarihsel süreçte ve günümüzde vakıflar ve dernekler aracılığı ile sağlanmıştır. Bu kurum ve kuruluşlar ihtiyaç sahipleri ile bu ihtiyaç sahiplerine yardım etmek isteyenleri birleştirmiştir. Bu ihtiyaçtan kasıt sadece maddi ihtiyaçlar değildir. Milletimiz geçmişten itibaren tüm canlıların her türlü ihtiyaçlarına destek sağlamıştır. Günümüzde bu faaliyeti sürdüren kurumlarımız arasında Kızılay, Yeşilay kurumları vardır.

Çalışma Kâğıdı**HAYAL ÇİZİMİ****GEÇMİŞTE TOPRAK**

Öğrencilerden 15.yy'da şu an yaşadıkları bölgede toprak ile geçimini sağlayan çiftçi, tımar sahibi, devlet yöneticisi, vergi toplayıcısı vb. bir kişi olduklarını hayal etmelerini isteyiniz. Bir günlük yaşamlarını gelecek nesillere bırakmak istediklerini hatırlatınız. Bunun için bir resim çizmelerini isteyiniz.

Yönerge:

Bu etkinlikte öğrencilere 10 dakika veriniz ve süre bitiminde öğrencilerin çizimlerini diğer öğrencilerle birlikte değerlendiriniz. Sınıf olanakları dikkate alınarak öğrencilerin çizimleri teknolojik aletlerle farklı yöntemlerle gösterilebilir. Etkinlikte öğrencilerin çizimlerini değerlendirirken çizimlerdeki olumlu yönler üzerinde durarak, olumlu dönütler veriniz. Bu etkinlik insanların toprağa sürekli ihtiyacının olduğunu toprak kullanımının farklı zamanlarda farklı yöntem ve tekniklerle yapıldığının, günümüz toprak yönetiminin olumlu yönlerinin olduğunu altını çiziniz.

Öğrenci resimlerinin değerlendirilmesinin ardından değişik zamanda ve günümüzde toprak yönetimi ve işlenmesi ile ilgili görseller göstererek öğrencilerin karşılaştırmalarını ve yorumlamalarını sağlayınız.

KARŞILAŞTIRMA**SOSYAL VE EKONOMİK HAYATTA DEĞİŞİM**

1) El değirmeni

2) Su değirmeni

3) Günümüz değirmeni

Aşağıda verilen soruları görsellerden hareketle cevaplayınız.

- 1) İkinci görselin etkin olarak kullanıldığı zamanda yaşadığınızı hayal edin. Bu aracın etrafında oynanacak bir oyun tasarlasaydınız nasıl bir oyun olurdu? Yazınız

.....

.....

.....

- 2) Bu araçlardan hangisiyle un üretimi az olur? Neden?

.....

.....

.....

- 3) Birinci ve üçüncü aracın etkin kullanıldığı zamanda günlük 100 bin ekmek üreten bir fırınınız olsaydı ekonomik olarak ne tür farklılıklarla karşılaşırdınız? Neden? Hangi zamanda ekonomik geliriniz daha yüksek olurdu?

.....

.....

.....

Konu testi:

1) Aşağıda logoları verilen tarımla ilgili kuruluşlardan hangisi tarım politikaları belirlemekle görevlidir?

2) Büyük Selçuklularda toprak, geneli itibarıyla devlete aitti yani mirî arazi idi. Şu veya bu hizmet dolayısıyla asker veya sivil bir kişiye belirli bir toprak parçası verildiyse bu toprağı işleyenler vergilerini ona verirlerdi. Buna ikta sistemi denirdi. İkta sistemiyle, bir yandan kalabalık orduların ihtiyaçları devlete yük olmadan temin ediliyor, öte taraftan da ikta sahibinin gelirini artırma çalışmalarının bir sonucu olarak memleket imar ediliyor, bu arada üretim de artıyordu. İkta sahipleri belirli sayılarda asker beslemek, ayrıca bölgenin imarına katkıda bulunmak durumundaydı. Belirlenen esaslara uymayanların iktaları ellerinden alınırdı. Bu usül, devletin askerî olduğu kadar, idari ve hukuki en sağlam temellerinden birini oluşturuyordu.

Nesimi Yazıcı, İlk Türk-İslam Devletleri Tarihi

Bu metne bakarak Büyük Selçuklu toprak yönetimi ile ilgili;

- I. Kişi mülkiyetine öncelik verilmiştir.
- II. Kurallara göre yapılmaktadır.
- III. Kültürel hayatı belirleyen unsurdur.

verilen yargılardan hangilerine ulaşılır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I,II ve III

3) **Sanayi İnkılabı ile sosyal ve ekonomik hayattaki değişimine örnek vermek isteyen bir Sosyal Bilgiler Öğretmeni aşağıdaki örneklerden hangisini verirse hatalı örnek vermiş olur?**

- A) Nüfus merkezlerde kentlerde toplanmıştır.
- B) Fabrikalar kurulmuş işçi sınıfı ortaya çıkmıştır.
- C) Seri üretim yapılmıştır.
- D) Kol gücüne dayalı üretim hakimdir.

4) **Kâr Dağıtan Vakıf: İzmir/Öklemiş'te 1189 yılında Mürselli İbrahim Ağa Vakfı adıyla vakıf kuran hayır sahipleri, Kasaba hapishanesindeki mensuplara yine aynı aylarda cuma ve pazartesi akşamları birer denk kâr verilecek, diyerek bu işlem haziran ayında başlatılmıştır.**

Yuva Kuran Vakıf: Bir hayırsever İstanbul'da 1865 yılında Ayşe Sıdika Hanım Bint-i Abdullah adında bir vakıf kurmuş. Bu vakıf, senede altı bin kuruşu evlenmek isteyen fakir hanımların düğün merasimleriyle elbise masraflarına ve yaşlı kadınlardan elbise ihtiyacı olanların giydirilmesine harcamaktadır.

Amalara Yardım Eden Vakıf: 1903 yılında Siirt'te kurulan Hüseyin Ağa Vakfı, bahçe ve dükkanlarını amalara vakfetmiştir.

Verilen bilgilere göre Türk vakıf kültürü ile ilgili ortak çıkarılacak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aile hayatına önem verilmektedir.
- B) Toplumun farklı alanlardaki ihtiyaçlarını gidermeye yönelik vakıflar kurulmuştur.
- C) Toplumda dezavantajlı grupların sorunlarına öncelik verilmiştir.
- D) Canlılar ve canlı yaşamı önemsenmektedir.

Ders pekiştirme:

- 1) Çevrenizden değirmen, un, üretim üzerine yazılmış şiir, hikâyeler bulunuz. Bulduklarınızı sınıftaki diğer arkadaşlarınızla karşılaştırarak aralarındaki farkları ve benzerlikleri birbirinize söyleyiniz.
- 2) Kızıl ay ve Yeşil ay bayraklarını bulunuz. Bayrakların renginin, şeklinin anlamları hakkında araştırma yapınız.
- 3) Çevrenizde geçmişten beri var olan vakıf ve dernekleri araştırınız. Bu vakıf ve derneklerin kim tarafından kurulduğu, ne zaman nerde kurulduğu, yaptığı faaliyetler, amaçları, somut olarak ortaya koyduğu eserleri hakkında araştırma yapınız.

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

4. İŞİN EHLİ İNSAN YETİŞTİRMEK
5. GELECEĞİN SENİN ELİNDE
6. DİJİTAL TEKNOLOJİ ÇAĞINDAYIZ

İşin Ehli İnsan Yetiştirmek, Geleceğin Senin Elinde, Dijital Teknoloji Çağındayız		
Ders	Sosyal Bilgiler	 Süre 40 + 40 dk.
Sınıf	7	
Öğrenme Alanı	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	
Konu	4. İşin Ehli İnsan Yetiştirmek 5. Geleceğin Senin Elinde 6. Dijital Teknoloji Çağındayız	
Kazanımlar	<p>SB.7.5.4. Tarih boyunca Türklerde meslek edindirme ve meslek etiği kazandırmada rol oynayan kurumları tanır. Ahilik ve Lonca teşkilatı ile meslek odaları ve meslek okulları üzerinde durulur.</p> <p>SB.7.5.5. Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan yeni meslekleri dikkate alarak mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar. Yeni mesleklerin yanı sıra halen icra edilen meslekleri de inceler, kendi kişisel özellikleri, yetenekleri ve ilgilerini bu mesleklerin gerekleri ile kıyaslar ve kişisel kariyerine dair kararlar alır.</p> <p>SB.7.5.6. Dijital teknolojilerin üretim, dağıtım ve tüketim alanında meydana getirdiği değişimleri analiz eder. E-ticaret (gerçek ürünler kadar bilgisayar oyunları gibi sanal/dijital ürünler) üzerinde durulur.</p>	

YÖNERGE

1. Konuları Eba Tv üzerinden öğrencilere izletebilirsiniz.
2. Ek-1'de şiir ile ilgili verilen sorular ile şiirin analizi yaptırılır.
3. Ek-2'de verilen konu testi öğrencilere çözdürülür.
4. Ek-3'te verilen yönergeleri dersi pekiştirmek amacıyla öğrencilerden gelecek derse kadar uygulamaları istenir.

KONU ÖZETİ

İşin Ehli İnsan Yetiştirmek: İnsanlar yaşamlarını sürdürebilmek için iş yaparlar. Bu yaptıkları işler de meslek olarak tanımlanır. İnsanlar mesleklerinde ne kadar uzman olurlarsa meslekte ortaya çıkan işler de o kadar güzel olur.

Tarihte meslek bilgisini artırmak için mesleki eğitimler verilmiştir. Ahilik, Enderun, Sanayi Nefize Mektebi, Ziraat Ameliyat Mektebi vb.

Cumhuriyet'ten itibaren meslek edinmeye ve mesleki eğitime çok büyük önem verilmiştir. Öncelikle mesleki eğitim millileştirilerek Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki eğitim kurumları açılmıştır. Mesleklerin uygulanma sürecinde meslek odaları ve meslek edindirme kursları oluşturulmuştur.

Geleceğin Senin Elinde: İnsanlar yaşamlarını sürdürmek için bir meslek sahibi olmalıdır. İnsanların yapacakları meslekleri seçerken kişisel özelliklerini, ilgi duydukları alanları, yeteneklerini dikkate almalıdır. Günümüzde pek çok değişik meslek vardır. Bu mesleklerin yanında yeni meslekler de ortaya çıkmaktadır.

Dijital Teknoloji Çağındayız: İnsanlar teknolojik açıdan sürekli gelişim halindedir. Günümüzde teknolojik açıdan geldiği son nokta Endüstri 4.0'dır. Bu teknoloji ile insanlar eski üretim dağıtım ve tüketim alışkanlıkları yerine yenilerini kurmaktadır. Artık çiftçi tarlasını sulamak için cep telefonuna yüklediği bir program sayesinde ürünlerinin su ihtiyacını belirleyebilmekte tarlasına gitmeden ürünleri sulayabilmektedir. Buradan çıkan ürün, ihtiyacı olan üretim tesislerine sadece ihtiyacı olan kadarı ile zaman ve ürün kaybı olmadan ulaşmaktadır. İnsanlar drone teknolojisi sayesinde ürünleri evlerinden çıkmadan rahat bir şekilde tüketmek için almaktadır.

ŞİİR ANALİZİ**ESNAF DESTANI**

Biz esnaf takımı severiz işi,
Çalışır yaşarız erkek ve dişi.
Aramızda yoktur tembel bir kişi,
Milletin özüyüz bürhanıyız biz.

...

Kimimiz sebzeçi, kimimiz kasap,
Günahtan kaçarız, isteriz sevâp,
And içtik, şahittir bize “Dört kitap”,
Pahalı satmayız ilânımız var.

...

Yardımlaşın diyor bize dinimiz,
Yoksula yardımdır baş ayinimiz,
Zenginlere karşı yoktur kinimiz,
Herkesi sev diyen Kur’anımız var.

...

Biliniz, biz esnaf, çalışacağız,
Ne varsa fen, hüner alışacağız,
Sanatta Frenkle yarışacağız,
Yurdu kurtarmaya peymanımız var.

(Ziya Gökalp)

Yönerge:

Öğrencilere yukarıda verilen şiir verilir ve bir öğrenciye okutulur. Eserle ilgili aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir.

- 1) Şiirde esnafın hangi özelliklerinden bahsedilmektedir?
- 2) Şiirde hangi esnaf türlerinden bahsedilmektedir? Günümüzde bu esnafardan faaliyetlerini sürdürenleri yazınız.
- 3) Ziya Gökalp’in “Sanatta Frenkle yarışacağız,” sözü ile kast ettiği nedir?
- 4) Bu şiire göre esnafın olumlu yönleri nelerdir?
- 5) Esnafın adalet duygusuna sahip olduğunu şiirdeki hangi dizeler göstermektedir?

Konu Testi:

- 1) **İleride alanında uzman bir elektrik teknisyeni olmak isteyen bir kişi bu mesleği seçim sürecinde ve meslek hayatında;**

- I.Meslek Lisesi Elektrik Bölümü
II.Meslek Yüksekokulu Elektrik Bölümü
III.Türkiye Elektrikçiler Odası

kurum ve kuruluşlardan hangilerine dahil olması durumunda mesleki açıdan faydalı olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I,II ve III

- 2) İlgi, yetenek ve kişilik özellikleri: Tat ve koku alma duyusu gelişmiş, yemek hazırlama ve farklı lezzetleri tatmaktan hoşlanan, bilek kol hareketlerini kontrol edebilen, sosyal ilişkileri gelişmiştir.

Bu özelliklere sahip olan bir birey aşağıdaki verilen geleceğin mesleklerinden hangisini seçmelidir?

- A) Beslenme Uzmanlığı B) Tıp Mühendisliği
C) Yazılım Mühendisliği D) Sosyal Medya Uzmanlığı

- 3) ASELSAN (Askerî Elektronik Sanayi) ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı üç yeni proje için iş birliği yaptı. Proje kapsamında traktörlerin sürücüsüz kullanımı, özel kameralar taşıyan insansız hava araçlarıyla bitki hastalık ve zararlılarının tespiti sağlanacak. Verimi arttıracak hassas tarım uygulamaları için altyapı sağlayacak çiftlik yönetim sistemi kurulacak.

Verilen gazete haberinde aşağıdaki alanların hangisinde dijital teknoloji kullanılmıştır?

- A) Askeri B) Sanayi C) Maden D) Tarım

- 4) **Aşağıda dijital çağ ile birlikte üretim dağıtım tüketim alanlarında meydana gelen değişmelerle ilgili örnekler verilmiştir. Verilen örneklerden hangisi tüketim örneğidir?**

- A) Üç boyutlu yazıcı ile mimarların ürün tasarlaması
B) Mağazaya gelecek kıyafetlerin uygulama üzerinden takip edilmesi
C) Bireylerin acıkınca yemek siparişlerini genel ağ üzerinden vermeleri
D) Sanayi kuruluşunun ürün zayıyatını en aza indirmek için bilgisayar teknolojisini kullanması

- 5) Sanal gerçeklik katılımcılarına gerçekmiş hissi veren, bilgisayarlar tarafından oluşturulan dinamik bir ortamla karşılıklı iletişim olanağı tanıyan, üç boyutlu bir benzetim modelidir. Bu tasarladığımız sistemler kavrama ve algılama gücümüzü önemli ölçüde arttıracaktır. Bu uygulama şu ana kadar eğlence dünyasından tıp alanındaki karmaşık bilimsel deneylere kadar pek çok uygulama alanı bulmuştur.

Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı verilen parçadan çıkarılır?

- A) Sanal gerçeklik gözlükleri hangi bilim dallarının gelişmesine sebep olmuştur?
B) Sanal gerçeklik gözlüklerinin faydaları nelerdir?
C) Sanal gerçeklik gözlüklerinin seri üretimi var mıdır?
D) Sanal gerçeklik gözlükleri ilk kez ne zaman ortaya çıkmıştır?

Ders pekiştirme:

- 1) İlgi, yetenek, dünyadaki gelişmeleri dikkate alarak geleceğin mesleği olarak tanımlanan mesleklerden hangisini yapmak isterdin? Neden? (Genel Ağ üzerinden geleceğin meslekleri ile ilgili araştırma yapınız.)
- 2) Bir bilgisayar oyunu tasarlamam istenmektedir. Bu oyunun;
 - Konusu ne olmalıdır?
 - Kahramanları kimlerdir?
 - Hangi yaş grubunun oynaması hedeflenmektedir?
 - Bu oyunu pazarlama yöntemleri nelerdir?
 - Oyun yazma, oyun oynama, oyunu pazarlama, alanların hangisinde olmak islerdin? Neden?
 - Üstteki deneyimlerinle ileride meslek olarak dijital içerikli bir meslek seçmek ister misin? Neden? sorularına cevap veriniz.

Ölçme Değerlendirme Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Beceri Temelli soruları çözebilirsiniz:

<http://odsgm.meb.gov.tr/kurslar/7btt.aspx>

ETKİN VATANDAŞLIK

1. DEMOKRASİ SERÜVENİ

2. ATATÜRK'TEN MİLLETİMİZE ARMAĞAN

Demokrasi Serüveni, Atatürk'ten Milletimize Armağan		
Ders	Sosyal Bilgiler	 Süre 40 + 40 dk.
Sınıf	7	
Öğrenme Alanı	ETKİN VATANDAŞLIK	
Konu	1. Demokrasi Serüveni 2. Atatürk'ten Milletimize Armağan	
Kazanımlar	SB.7.6.1. Demokrasinin ortaya çıkışını, gelişim evrelerini ve günümüzde ifade ettiği anlamları açıklar. Demokratik değerlere ve demokrasi uygulamalarına tarihimizden örnekler verilir. SB.7.6.2. Atatürk'ün Türk demokrasisinin gelişimine katkılarını açıklar. TBMM'nin açılması, Cumhuriyetin ilanı ve çok partili hayata geçiş denemeleri kısaca ele alınır.	

YÖNERGE

1. Konular;
<https://www.eba.gov.tr/ebatv/izle/6693ffbacc640abf8487bbc30038507ef70ea1e552> linki kullanılarak EBA TV üzerinden izletilebilir.
2. Ek-1'de çalışma kağıdında verilen demokrasi kavramları ile ilgili çalışma yaptırılır.
3. Ek-2'de demokrasinin gelişim aşamasının tersten bakış açısı ile pekiştirilmesi amaçlanmakta olup tabloyu uygun şekilde tamamlamalarını isteyiniz.
4. Ek-3'de verilen film analizi etkinliğini yaptırınız.
5. Ek-4'te verilen konu testi öğrencilere çözdürülür.
6. Ek-5'te verilen yönergeleri dersi pekiştirmek amacıyla öğrencilerden gelecek derse kadar uygulamaları istenir.

KONU ÖZETİ**Demokrasi Serüveni:**

Demokrasinin temel ilkeleri: Milli Egemenlik, özgürlük, eşitlik, katılımcılık, çoğulculuk, çoğunlukçuluktur.

Demokrasi kavramı ilk olarak Eski Yunan Medeniyetinde görülmüştür. Şehirler(Site) kendi gelecekleri ile ilgili kararları hür vatandaşların oyu ile almıştır. Roma medeniyeti On iki levha Kanunu ile devletin ve vatandaşların görevlerini belirlemiştir. İngiltere Büyük Özgürlük Fermanı(Magna Carta) ile ilk kez kralın yetkilerini sınırlandırmıştır. Fransız İhtilali ile insanlar ilk kez özgürlük, eşitlik, adalet kavramlarını yaşamlarında görmüşlerdir. Birleşmiş Milletlerin 1948 yılında yayınladığı İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi günümüzde bildiğimiz anlamda demokrasinin toplumlarda yer almasını sağlamıştır.

Türk tarihindeki demokrasi yolunda atılan adımlar: Kurultay, Sebed-i İttifak, Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı, I. Meşrutiyet, II. Meşrutiyet Cumhuriyet öncesi dönemde görülen demokratikleşme adımlarıdır.

Atatürk'ten Milletimize Armağan: Mustafa Kemal, Milli Mücadeleye başladığı andan itibaren millet egemenliğine dayalı devlet kurma hedefiyle hareket etmiştir. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar: Amasya Genelgesi'nde, milletin geleceğini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır. Erzurum Kongresi'nde, Kuva-yı Millîye'yi etkin, milli iradeyi hâkim kılmak esastır, demiştir. TBMM açılmıştır. Saltanat kaldırılmıştır. Cumhuriyet ilan edilmiştir. Kadınlara sosyal ve siyasi alanda haklar verilmiştir.

Çalışma Kâğıdı**YENİ KELİME ÖĞRENİYORUM****DEMOKRASİ KAVRAMLARI**

Yönerge: Aşağıda verilen kavramların öğrenciler tarafından sözlükten bulunmasını sağlayınız. Bulunamaması durumunda ders kitabından bulmaları konusunda yardımcı olunuz.

Aşağıdaki kelime veya kavramların anlamlarını bir sözlükten yararlanarak boş bırakılan yere yazınız.

Milli egemenlik:

.....

.....

.....

Çoğulculuk:

.....

.....

.....

Özgürlük:

.....

.....

.....

Eşitlik:

.....

.....

.....

Seçme seçilme:

.....

.....

.....

Hukukun üstünlüğü:

.....

.....

.....

Çalışma Kağıdı

BUGÜNDE GEÇMİŞE

DEMOKRASİ TARİHİ

Yönerge:

Demokrasinin gelişim aşamasının tersten bakış açısı ile pekiştirilmesi amaçlanmaktadır. Öğrencilere bir dönem içinde birden fazla demokratik olayın olabileceğini hatırlatın. Öğrencilere bilmedikleri zamanlarla ilgili ders kitabından yardım alabileceklerini belirtiniz.

Aşağıdaki kutucuklar içine günümüzden geriye doğru demokratik gelişmelerle ilgili kavramları örnekteki gibi sıralayınız.

Yaşanan Zaman	Yaşanan Yer	Demokrasi Türü	Kararın Alındığı Yer	Demokratik özellikleri
1923-2020	Türkiye Cumhuriyeti	Temsili Demokrasi	Türkiye Büyük Millet Meclisi	Çoğulculuk, katılımcılık, eşitlik, hukukun üstünlüğü
1800-1923	Osmanlı Devleti			
MÖ 220- MS 1800	Türk Tarihi			
1800-2020	Dünya			
1200-1800	Avrupa			
MÖ.2000- MS 1200	Avrupa			

FİLM ANALİZİ**ATATÜRK VE DEMOKRASİ**

Yönerge:

Ders öncesinde TRT tarafından hazırlanmış olan “Cumhuriyet” filmini öğrencilerin evde izlemelerini sağlayınız. Derste filmle ilgili aşağıdaki soruları sorunuz.

1. Filmin adı neden “ Cumhuriyet” tir?
2. Filmde demokrasi kavramı ile ilgili en fazla dikkatinizi çeken olay nedir?
3. Filme göre Atatürk, cumhuriyetin ilanı için ne tür faaliyetler yürütmüştür?
4. Ders sırasında Atatürk ve Demokrasi ile ilgili öğrendiklerinizle filmde anlatılanlar örtüşüyor mu? Açıklayınız.
5. Filme göre demokrasinin gelişmesinde Türk kadını ne tür görevler almıştır?
6. Filme göre cumhuriyetin kurulduğu dönemde halkın sosyal hayatı nasıldır?
7. Filmde sizi en çok etkileyen sahneyi arkadaşlarınızla paylaşınız.
8. Filmden hareketle Atatürk, cumhuriyet, çok partili yaşam, demokrasi, kadın hakları kavramları ile ilgili iki soru yazarak arkadaşlarınıza sorunuz.

Konu testi:**1) Demokrasinin ilkelerinden bazıları:**

- Hukukun üstünlüğü
- Seçme seçilme hakkı
- Karar alma ve uygulama sürecine katılım

Aşağıda yaşamdan verilen örneklerden hangisi bu kavramlarla doğrudan ilişkili değildir?

- A) Mahalleye yapılacak üst geçit için yapılan referanduma katılma
B) Kadınların sadece milletvekili seçimlerine katılabilmesi
C) Mahkeme kararı ile kapatılan semt pazarının açılmaması
D) 40 yaşını geçmiş kişinin cumhurbaşkanı adayı olması

2) Kanun-i Esasi'nin bazı maddeleri:

Madde 12. Basın, kanunlar çerçevesinde serbesttir.

Madde 15. Herkesin eğitim ve öğretim hakkı vardır.

Madde 23. Hiç kimse kanunda öngörülenden başka bir mahkemede yargılanamaz.

Madde 65. Meclis-i Mebusan üyeleri her elli bin erkek nüfusa bir temsilci olmak üzere dört yıl için ve seçim yoluyla bu göreve gelirler.

Bu maddelere göre;

I. Toplumsal alanda eşitlik sağlanmıştır.

II. Demokratik adımlar atılmıştır.

III. Bazı özgürlüklere izin verilmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

- 3) "Cumhuriyet imkân demektir. Cumhuriyet, yalnızca adıyla bile birey özgürlüğünü aşıl原因an sihirli bir aşıdır. Görülecektir ki cumhuriyet imkânları olan her memleket, özgürlük davasında er geç başarılı olacaktır. Cumhuriyet, kendisine bağlı olanları en ileri aşamalara götüren imkânları verir. Bağımsızlık ve özgürlüğüne sahip olan milletler, ilerleme yolunda imkânlarla sahip demektir. O hâlde cumhuriyet, her alanda ilerlemenin de en belirgin teminatıdır. Cumhuriyeti bu anlamıyla ve bu kapsamıyla anlamak gerekir."

Atatürk'ün bu sözlerinden cumhuriyet yönetimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Toplumların demokratik yollarla gelişmesini sağlar.
B) Ekonomik gelişmelere öncelik verir.
C) Sanat ve siyasetin bir arada yürütülmesini ister.
D) Tek kişi egemenliğine geçiş olanakları ister.

- 4) Atatürk'ün en büyük ideali ve özlemi, Mecliste iktidar partisinin yanında muhalefet partilerinin de bulunmasıydı. O bir muhalefet partisinin çok şeyi değiştireceğine inanıyordu. Vatandaşlar egemenlik haklarını gerçek anlamda bu şekilde kullanabilecekti. Halkta millî egemenlik fikri ve bilinci gelişecek, iktidarın kusurları açıkça ortaya konabilecekti.

Verilen olay aşağıdakilerden hangisi ile gerçekleşmiştir?

- A) TBMM'nin açılması
- B) Cumhuriyetin ilanı
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) Çok partili hayata geçiş

Ek-5

Ders pekiştirme:

- 1) Tanzimat Fermanı'nı bulunuz. Metindeki maddelerde demokrasi ile ilgili beş tanesini yazınız. Bunların demokrasinin temel ilkelerinden hangisi ile doğrudan ilgili olduğunu yazınız.
- 2) Atatürk Dönemi'nde kurulmuş olan Cumhuriyet Halk Fırkası, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Serbest Cumhuriyet Fırkası partilerini devlet yönetim anlayışı, eğitim politikaları, ekonomi politikaları yönünden araştırınız. Araştırmanızı defterinize yazınız.

ETKİN VATANDAŞLIK

3. CUMHURİYETİMİ SEVİYORUM
4. DEMOKRATİK OLAN VE DEMOKRATİK OLMAYAN UYGULAMALAR

Zaman İçinde Teknoloji		
Ders	Sosyal Bilgiler	
Sınıf	7	
Öğrenme Alanı	ETKİN VATANDAŞLIK	
Konu	3. Cumhuriyetimi Seviyorum 4. Demokratik Olan ve Demokratik Olmayan Uygulamalar	
Kazanımlar	SB.7.6.3. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerini toplumsal hayattaki uygulamalarla ilişkilendirir. SB.7.6.4. Demokrasinin uygulanma süreçlerinde karşılaşılan sorunları analiz eder.	

Süre 40 + 40 dk.

YÖNERGE

- Konular;
<https://www.eba.gov.tr/ebatv/izle/5842fa610cdacfb0344d1b78ff845885cf5af1e552> linki kullanılarak EBA TV üzerinden izletilebilir.
- Ek-1'de toplumsal hayatla demokrasi maddeleri arasında bağlantı kurulması amaçlanan etkinlik yaptırılır.
- Ek-2'de öğrencilere karikatür çizmelerini ve demokratik bir toplum anlayışını yansıtan analize ulaşmalarını sağlayınız.
- Ek-3'te verilen konu testi öğrencilere çözdürülür.
- Ek-4'te verilen yönergeleri dersi pekiştirmek amacıyla öğrencilerden gelecek derse kadar uygulamaları istenir.

KONU ÖZETİ

Cumhuriyetimi Seviyorum: Cumhuriyetin temelleri anayasamızla koruma altına alınmıştır. Anayasamızda Devletin yönetim şekli (Madde1) cumhuriyetin nitelikleri(Madde 2) ,devletin bütünlüğü, resmi dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti (3. madde) değişmez maddeler olarak koruma altına alınmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti devletinde demokratik devlet anlayışı, sosyal devlet anlayışı, laik devlet anlayışı, hukuk devleti anlayışı anayasa ile güvence altına alınmıştır.

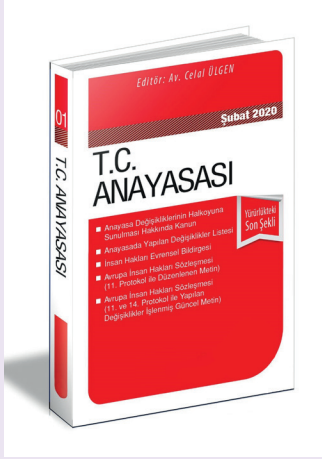
Demokratik Olan ve Demokratik Olmayan Uygulamalar: Toplumlar demokratik yaşamı günlük yaşamlarının bir parçası haline getirdikleri zaman toplumlar huzur ve güven içinde yaşamaktadır. Ancak bazı durumlarda demokrasinin yaşandığı yerlerde demokratik olmayan uygulamalar yaşanmaktadır.

Örneğin: 15 Temmuz Darbe girişiminde demokratik yollarla seçilmiş yöneticiler askeri darbe ile görevlerinden alınmak istenmiştir. Demokrasiye inanmış Türk milleti darbecilere dur diyerek bu kalkışmayı engellemiştir. Türk milleti demokrasisine sahip çıkmıştır.

Çalışma Kâğıdı

ÖRNEK OLAY

ANAYASA VE TOPLUMSAL HAYAT

Yönerge: Bu etkinlik ile toplumsal hayatla demokrasi maddeleri arasında bağlantı kurulması amaçlanmaktadır.

Aşağıda Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın bazı maddeleri verilmiştir. Bu maddelerin altına toplumsal hayatta uygulamaları ile ilgili örnekler yazınız.

- MADDE 2 – Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.

Örnek Olay:

- MADDE 10: Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

Örnek Olay:

- MADDE 42: Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından mahrum bırakılamaz. Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkıpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz. İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır. Devlet, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

Örnek Olay:

- MADDE 67: Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak, seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma ve halk oylamasına katılma hakkına sahiptir. Seçimler ve halk oylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre yargı yönetim ve denetimi altında yapılır ancak yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

Örnek Olay:

KARİKATÜR ÇİZİMİ**DEMOKRATİK TOPLUM**

Yönerge: Bir toplumda (ev, okul, işyeri, toplumsal hayat vb.) demokrasi kültürünün yerleşmesi için yapılması gerekenleri karikatür çizerek gösteriniz.

- Bu çalışma için öğrencilere 15 dakika veriniz. Çizilen karikatürleri sınıf olanakları çerçevesinde tüm öğrencilerin görmesini sağlayınız.
- Bu karikatürlerden yola çıkarak “Demokrasinin Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlar” konulu bir tartışma başlatınız.

Konu Testi

1) Türkiye Cumhuriyeti devleti demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir.

Aşağıdaki örneklerden hangisi demokratik devlet özelliği ile ilgilidir?

- A) Devlet; eğitim, sağlık, güvenlik gibi hizmetleri vatandaşlarına sağlar.
- B) Devlet işleri ile din işleri birbirine karıştırılmaz.
- C) Devlet yöneticileri belli bir süreliğine seçimle iş başına gelir.
- D) Kanunlar toplumda yaşayanlara zarar veriyorsa mahkemelerce yapılan işlem durdurulur.

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yaşlıların korunmasına, desteklenmesine yönelik hizmetlerine devam ediyor. Başlatılan "Yaşlı Destek Programı" (YADES) kapsamında bu konudaki her proje için 2 milyon liraya kadar destek sağlanacak.

Bu proje ile yaşlıların evde yaşamlarını devam ettirebilmeleri için yaşam ortamları iyileştirilecek. Günlük yaşam faaliyetlerine yardımcı olunması amacıyla sosyal, fiziksel, psikolojik destek hizmetleri verilecek. Yaşlı ve yaşlının bakımını üstlenen kişilerin veya birlikte yaşadığı kişilerin ihtiyaç duyduğu psikolojik destek çalışmalarına ilişkin projeler desteklenecek.

Verilen örnek Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerinden hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Sosyal Devlet
- B) Hukuk Devleti
- C) Demokratik Devlet
- D) Laik Devlet

3) **İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi:**

Madde 1: Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar.

Madde 2: Herkes ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu bildirme ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.

Bu iki madde insanların;

- I. Eşit
- II. Katılımcı
- III. Çoğunlukçu

haklardan hangilerine sahip olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4) Önceki gün okuldan eve geldiğimde annemle selamlaştım ve annem bana sabah okula giderken çöpü dışarı çıkarmayı unuttuğumu hatırlattı. Ben de hemen çöpü dışarı çıkardım. Çünkü bu benim evdeki sorumluluklarımdan biri. Okulda kurallara uymak, düzenli bir öğrenci olmak, derslerime ait görevlerimi yapmak da okuldaki sorumluluklarım arasında yer alır. Tabii çocuk olduğum için oyun oynama hakkım da var. Bazen arkadaşlarımla voleybol oynuyoruz. Oyun oynamayı çok seviyorum. Biz aile içinde kararları hep birlikte alıyoruz. Ailemizde her birimizin hakları ve sorumlulukları var. Bu haklar ve sorumluluklar doğrultusunda herkes birbirine saygı duyar.

Verilen parça aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Aile içinde demokratik davranışlara
- B) Toplumda demokrasinin gelişimi
- C) Siyasetçi toplum ilişkisi
- D) Demokratik hakların yönetimde kullanılması

Araştırıyorum öğreniyorum

- 1) Çok partili yaşama geçiş süreci ile ilgili bir araştırma yapınız. Çok partili yaşamın demokratik yaşama katkıları neler olmuştur? Kısaca yazınız.
- 2) 15 Temmuz Darbe Girişimi demokratik yaşamımızı nasıl etkilemiştir? Bu olay hakkında araştırma yaparak düşüncelerinizi yazınız.
- 3) 15 Temmuz Darbe Girişimi ile ilgili bir afiş hazırlayarak okul panosuna asınız.

Ölçme Değerlendirme Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Beceri Temelli soruları çözebilirsiniz:

http://odsgm.meb.gov.tr/kurslar/pdf/beceri/testler/1920/sos/7_sos_6.pdf

KÜRESEL BAĞLANTILAR

1. TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA BARIŞ
2. EKONOMİYE YÖN VEREN KURULUŞLAR
3. İNSANLARI NASIL TANIYORUZ
4. KÜRESEL SORUNLARA ÇÖZÜM İSTİYORUM

Türkiye’de ve Dünyada Barış, Ekonomiye Yön Veren Kuruluşlar, İnsanları Nasıl Tanıyoruz, Küresel Sorunlara Çözüm İstiyorum		
Ders	Sosyal Bilgiler	 Süre 40 + 40 dk.
Sınıf	7	
Öğrenme Alanı	KÜRESEL BAĞLANTILAR	
Konu	1. Türkiye’de ve Dünyada Barış 2. Ekonomiye Yön Veren Kuruluşlar 3. İnsanları Nasıl Tanıyoruz 4. Küresel Sorunlara Çözüm İstiyorum	
Kazanımlar	SB.7.7.1. Türkiye’nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlara örnekler verir. SB.7.7.2. Türkiye’nin ilişkide olduğu ekonomik bölge ve kuruluşları tanıır. SB.7.7.3. Çeşitli kültürlere yönelik kalıp yargıları sorgular. SB.7.7.4. Arkadaşlarıyla birlikte küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirir.	

YÖNERGE

1. Konular;

<https://www.eba.gov.tr/ebatv/izle/5024f68d2377741bd48f6953122835283d30f1e552>

<https://www.eba.gov.tr/ebatv/izle/5842fa610cdacfb0344d1b78ff845885cf5af1e552>

linki kullanılarak EBA TV üzerinden izletilebilir.

2. Ek-1’de uluslararası kuruluşlar ile ilgili etkinlik yaptırılır.

3. Ek-2’de çevre sorunları, çevre sorunlarının çözümleri, çevre sorunlarının çözülmemesi durumunda karşılaşılabilecek sorunlar, küresel sorunların insanlara etkileri gibi olayları göz önünde bulundurularak etkinliğin yapılmasını isteyiniz.

4. Ek-3’te uluslararası kurum ve kuruluşlara üye olan ülkelerin harita üzerinde gösterimi sağlanır.

5. Ek-4’te verilen konu testi öğrencilere çözdürülür.

KONU ÖZETİ

Türkiye’de ve Dünyada Barış: Türkiye Cumhuriyeti devleti ekonomik, bilimsel, siyasi, kültürel, sosyal vb. konularda uluslararası kuruluşlara üye olmuştur. Bu kuruluşlar ülkeler arasında yaşanan sorunların daha kolay çözülmesine, ülkelerin birlikte kalkınmasına, yardımlaşma ve dayanışma duygusunun gelişmesine katkı sağlamaktadır.

Türkiye’nin Üye Olduğu Kurum ve Kuruluşlardan Bazıları: Birleşmiş Milletler(BM),Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü(NATO), Türk Konseyi(Türk Dili Konuşan Ülkeler İş Birliği Konseyi),Dünya Sağlık Örgütü (WHO)

Ekonomiye Yön Veren Kuruluşlar: Dünyada ekonomik ilişkileri yönetmek için kurum ve kuruluşlar kurulmaktadır. Bu kuruluşların amacı genelde üyesi olan ülkelerin dünya üzerindeki ekonomik çıkarlarını korumaktır.

Bazı Ekonomik Kuruluşlar: Avrupa Birliği(AB), G20, Gelişen Sekiz Ülke (D-8), Karadeniz Ekonomik İş birliği(KEİ)...

İnsanları Nasıl Tanıyoruz:

Kalıp yargı: Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak değişmesi neredeyse imkansız olan fikir ve düşüncelerdir.

Ön yargı: Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargılardır.

Bir toplumda yaşayan insanlar kalıp yargıları ve ön yargılarından dolayı diğer toplumda yaşayan insanlara farklı davranmaktadır. Bu da insanların birbirlerini tanımadan uzaklaşmasına sebep olmaktadır.

Küresel Sorunlara Çözüm İstiyorum:

Küresel sorun: Tüm insanlığı ve tüm dünyayı ilgilendiren sorunlara küresel sorun denilmektedir.

Dünya üzerindeki bazı sorunlar dünyada yaşayan tüm insanları ilgilendirmektedir. İnsanlar bu sorunlarla ilgili ortak hareket etmedikleri sürece bu sorunlara çözüm bulunamamaktadır. Bu sorunlara çözüm bulunmaması daha sonra ortaya çıkacak pek çok sorunun da sebebidir.

Dünya Üzerinde Görülen Bazı Küresel Sorunlar: Salgın hastalıklar, sel, kuraklık, çığ, deprem, terörizm, açlık...

ARAŞTIRMA-UYGULAMA**DÜNYA İLE BÜTÜNLEŞEN TÜRKİYE**

Aşağıda logosu ve ismi verilen uluslararası kuruluşlarla ilgili açıklamaları tamamlayınız.

Unesco:
Örgütün Amacı:
Örgüte Üye Ülkeler:
Örgütte Türkiye'nin Görevi:

İslam İş Birliği Teşkilatı:
Örgütün Amacı:
Örgüte Üye Ülkeler:
Örgütte Türkiye'nin Görevi:

Karadeniz Ekonomik İş Birliği Örgütü:
Örgütün Amacı:
Örgüte Üye Ülkeler:
Örgütte Türkiye'nin Görevi:

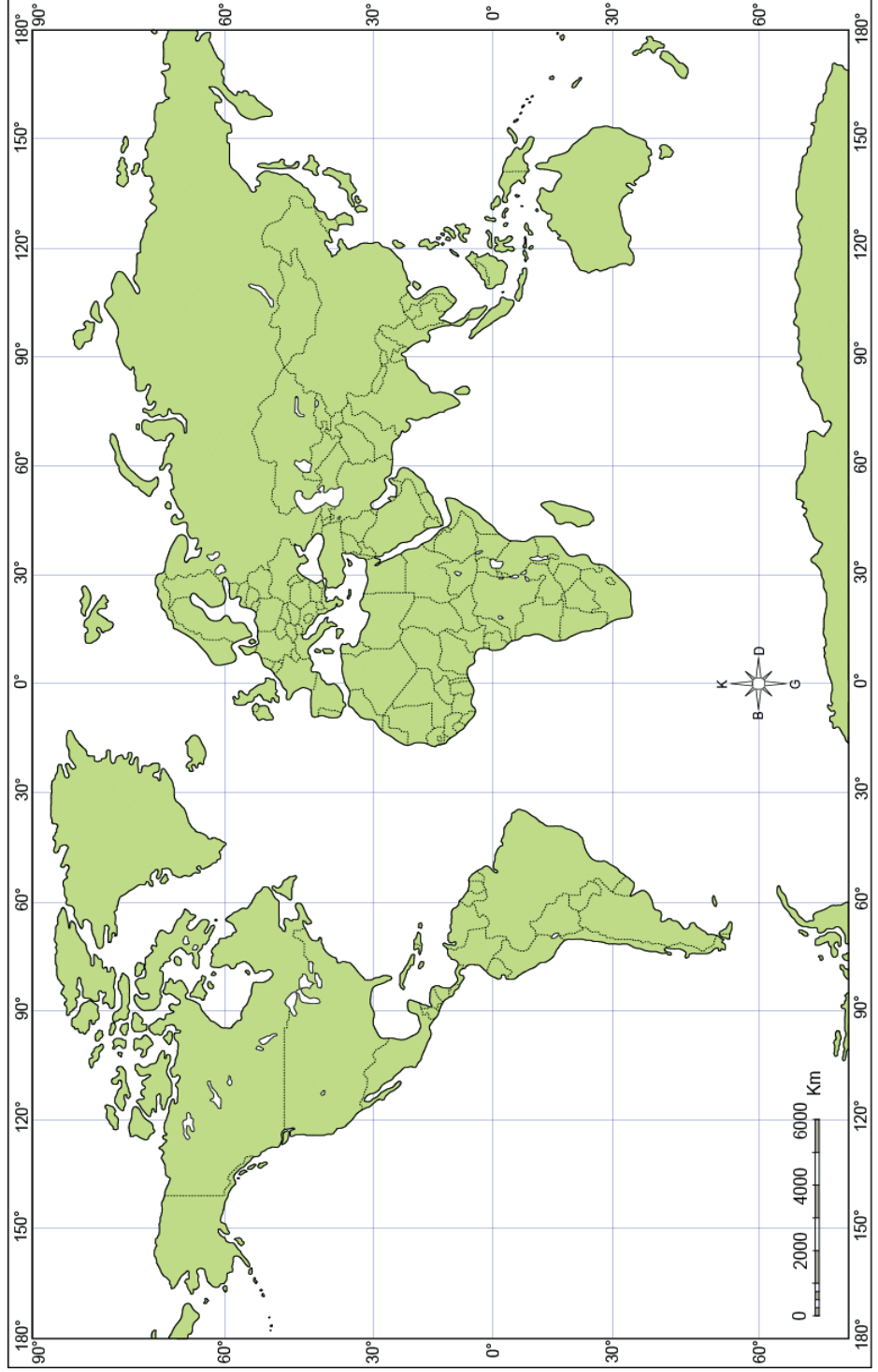
Gelişen Sekiz Ülke (D-8):
Örgütün Amacı:
Örgüte Üye Ülkeler:
Örgütte Türkiye'nin Görevi:

Bulduğunuz bilgilere göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Türkiye bu kuruluşlardan hangilerine ekonomik gerekçelerle üye olmuştur?
2. Bu kuruluşlardan hangisine diğerlerine göre daha fazla ülke üyedir? Bu durumun sebebini açıklayınız.
3. Türkiye'nin bu kuruluşlara üye olmasının sebebi nedir?
4. Bu tip uluslararası kuruluşların faydaları nelerdir?

HARİTA OKUMA**ULUSLARARASI KURUM VE KURULUŞLARI HARİTADA GÖSTERİYORUM**

Ders kitabından Türkiye'nin üye olduğu altı tane uluslararası kurum kuruluşu seçiniz. Bu kuruluşlara üye olan ülkeleri harita üzerinde belirlediğiniz renge boyayınız. Bu kuruluşları harita altında verilen lejant renklendiriniz ve isimlerini yazınız.

Konu Testi

- 1) Birleşmiş Milletler, Türkiye'nin üyesi olduğu bir kuruluştur. Barış ve güvenliği sağlamak, ülkeler arasında dostane ilişkiler kurmak, ekonomik ve sosyal iş birliği sağlamak amaçlarıyla 1945 yılında kurulmuştur. 2018 yılı itibarıyla 192 üyesi bulunan Birleşmiş Milletlerin Amerika'daki merkezi New York'ta (Niv York), Avrupa'daki merkezi ise Cenevre'dedir. Birleşmiş Milletler çatısı altında farklı amaçlarla kurulmuş ve farklı alanlarda çalışmalar yapan kuruluşlar vardır.

Verilen parçadan Birleşmiş Milletler ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Dünya barışına katkı sağlamak için kurulmuştur.
B) II. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulmuştur.
C) Örgüte dünyadaki tüm ülkeler katılmıştır.
D) İnsanlara farklı alanlarda hizmet etmektedir.

- 2) Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı, Modern İpek Yolu ortak tur paketinin satışa çıktığını ve ilk turun Kırgızistan'da Dünya Göçebe Oyunları çerçevesinde 31 Ağustos-6 Eylül tarihlerinde gerçekleşeceğini bildirdi. Toplantıda Modern İpek Yolu Ortak Tur Paketi Projesinin tanıtım stratejisi, Türk Konseyine üye ülkelerin Özbekistan, Türkmenistan ve Çin ile turizm alanındaki ilişkilerini geliştirmesi, Türk Cumhuriyetleri arasında vize kolaylığının sağlanması ve Birleşmiş Milletler (BM) Dünya Turizm Örgütüyle ilişkilerin pekiştirilmesi konuları tartışıldı.

Verilen parçada aşağıdaki alanlardan hangisinde iş birliğinden bahsedilmemektedir?

- A) Ekonomik
B) Kültür
C) Diplomasi
D) Askeri

- 3) • Üyeleri Türkiye, İran, Pakistan, Bangladeş, Malezya, Endonezya, Mısır ve Nijerya'dır.
• 1997 yılında İstanbul'da kurulmuştur.
• Üye olan ülkelerin dünya ekonomisindeki yerini daha iyi hale getirmek, üye olan ülkeler arasındaki ekonomik ilişkileri geliştirmektir.

Özellikleri verilen ekonomik kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa Birliği
B) G -20
C) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
D) G-8

- 4) **Kalıp yargı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Toplumların kalkınmalarını kolaylaştırırlar.
B) Halk kültürüne yani sıradan bilgiye dayanırlar.
C) Tahmini veya duygusal bir durumu ifade ederler.
D) Toplumdan, gelenek ve göreneklerden ya da kişisel eğilimlerimizden meydana gelirler.

5) Küresel Isınma: Atmosfere salınan gazların neden olduğu düşünölen sera etkisinin sonucunda karada, denizde ve havada ölçölen ortalama sıcaklıklarda görölen artıştır.

Aşağıdaki olumsuz olaylardan hangisinin doğrudan sebebi küresel ısınmadır?

- A) Savaş sonucu insanların ölkelerini terk etmek zorunda kalması
- B) Dünyada üretilen ekmeklerin bir kısmının israf edilmesi
- C) Ölkemizde kış aylarının önceki yıllardaki kış aylarına göre soğuk geçmesi
- D) Dünyada bulaşıcı hastalıkların geniş bölgelere hâkim olması ve insanlara zarar vermesi

Ölçme Değerlendirme Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Beceri Temelli soruları çözebilirsiniz:

http://odsgm.meb.gov.tr/kurslar/pdf/beceri/testler/1920/sos/7_sos_7.pdf